

کمانش پیشروندۀ لوله‌های آلومینیومی تحت نیروی شبۀ استاتیک

محمود شاکری^۱, اکبر علی بیگلو^۲, مصطفی میرزائی^۳

دانشکده مکانیک-دانشگاه صنعتی امیرکبیر

E-mail: M_Shakeri@yahoo.com

چکیده

در این مقاله، رفتار لوله‌های آلومینیومی تحت نیروی محوری شبۀ استاتیک به صورت تجربی بررسی می‌شود. نسبت مشخصات هندسی لوله‌ها ($\frac{L}{D}$ و $\frac{D}{t}$) به گونه‌ای انتخاب گردیده‌اند که لوله به شیوه چیندار، الماسی و یا شیوه مختلط فروریزش نماید. به طوری که آزمایش نشان می‌دهد شیوه فروریزش لوله تابع نسبت مشخصات هندسی و جنس لوله می‌باشد. در فروریزش از نوع الماسی با افزایش نسبت قطر لوله به ضخامت آن ($\frac{D}{t}$) تعداد دالبرهای محیطی افزایش می‌یابد. در لوله‌ای با جنس یکسان نسبت نیروی ماکزیمم به نیروی متوسط ($\frac{P_{\max}}{P_m}$) تابع نسبت مشخصات هندسی لوله می‌باشد و اگر نسبت طول لوله به قطر آن ($\frac{L}{D}$) ثابت باشد نسبت مذکور با افزایش نسبت قطر لوله به ضخامت آن ($\frac{D}{t}$) افزایش می‌یابد. در نهایت نیروی متوسط لهیدگی حاصل از نتایج تجربی با مقادیر تحلیلی مقایسه شده است.

واژه‌های کلیدی: پوسته استوانه‌ای- فروریزش محوری- کمانش پیشروندۀ

ضمائم

P_m	نیروی متوسط فروریزش	(kN)
M_o	ممان خمش پلاستیک	(kN-mm)
R	شعاع متوسط لوله	(mm)
t	ضخامت لوله	(mm)
D	قطر لوله	(mm)
L	طول لوله	(mm)
S_e	انرژی جذب شده بر واحد جرم لوله	($\frac{\text{kJ}}{\text{kg}}$)

مقدمه

در نیمه قرن گذشته، رفتار لوله‌های فلزی تحت نیروی محوری شبۀ استاتیک و ضربه به منظور برآورد میزان اتلاف انرژی به صورت تغییر شکل پلاستیک، مورد بررسی تحلیلی و تجربی قرار گرفته است. لوله‌های فلزی در صنعت به

۱- استاد، دانشکده مکانیک دانشگاه صنعتی امیرکبیر

۲- استادیار دانشگاه بوعلی سینا

۳- کارشناس ارشد طراحی کاربردی